

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-487/22-K

Název	Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna Žlutice, Jiráskova 344
Sídlo	Jiráskova 344, 364 52 Žlutice
E-mail	reditel@ddszlutice.cz
IČO	70 845 433
Identifikátor	600 028 542
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jan Kubát
Zřizovatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Místo inspekční činnosti	Jiráskova 344, 364 52 Žlutice
Termín inspekční činnosti	13. – 15. 9. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem se školou a základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost vykonávaná podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna Žlutice, Jiráskova 344 (dále „školské zařízení“ nebo „zařízení“) vykonává činnost dětského domova se školou (dále „DDS“), základní školy (dále „ZŠ“, „základní škola“ nebo „škola“) a školní jídelny. DDS je zřízen pro chlapce se závažnými poruchami chování, kterým byla rozhodnutím soudu nebo předběžným opatřením nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova. Zařízení poskytuje dětem plné přímé zaopatření s celoročním nepřetržitým provozem.

Zařízení s nejvyšším povoleným počtem 24 lůžek evidovalo k termínu inspekční činnosti 23 dětí ve čtyřech rodinných skupinách (z toho dvě děti byly na útěku, tři děti měly povolený pobyt mimo zařízení).

Základní škola vzdělávala k datu inspekční činnosti 19 žáků ve čtyřech postupných ročnících druhého stupně. Škola eviduje 10 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, tři z nich jsou vzděláváni podle individuálního vzdělávacího plánu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školské zařízení má vypracovanou koncepci, která vychází z analýzy vývoje zařízení, z dosažených pozitivních výsledků, ale i nesplněných cílů. Na základě těchto výsledků stanovuje vedení zařízení v ročních plánech činnosti další cíle, které postihují jeho materiální, personální a finanční rozvoj. Formulovaná vize je dostatečně zaměřena na výchovu a vzdělávání chlapců s důrazem na přípravu budoucího samostatného života. Její obsah je detailněji znám jen omezenému počtu pedagogů, což snižuje možnosti jejího naplňování. Některé organizační a kontrolní pravomoci ředitele zařízení účelně delegoval na zástupkyni ředitele, vedoucí vychovatelku, vedoucí hospodářského úseku, sociálního pracovníka, etopedku a vedoucí školní jídelny. Společně zajišťují plánování a organizaci činnosti zařízení, nicméně se dlouhodobě nedaří vytvářet vhodné podmínky pro rozvoj pozitivních vztahů mezi zaměstnanci. Narušené interpersonální vztahy mezi zaměstnanci zařízení a jejich názorový nesoulad snižují možnosti a efektivitu výchovně-vzdělávacího procesu. Školské zařízení v současné době systematicky nezajišťuje přístup pedagogů k pravidelné supervizi vykonávané nezávislým supervizorem, čímž jim nenabízí možnost vnímat a reflektovat jinak vlastní práci nebo zmíněné vzájemné mezilidské vztahy či nacházet nová řešení problematických situací, které při činnostech s dětmi vznikají.

Hospitační činnost vedení školského zařízení především na úseku výchovy nebyla důsledně zacílená na zhodnocení kvality výchovně-vzdělávacího procesu, na zhodnocení účelného uplatňování poznatků získaných pedagogy dalším vzděláváním. Závěry z kontrolní a hospitační činnosti byly zobecňovány při jednáních pedagogické rady, pedagogičtí pracovníci však vždy nedostávali pravidelnou a ucelenou zpětnou vazbu pro zkvalitňování vzdělávání a pro osobní profesní rozvoj. Řízení základní školy je plně v kompetenci zástupkyně ředitele, která provádí kontrolní a hospitační činnost. Vykonává hospitace u jednotlivých vyučujících, hodnocení provádí v rámci individuálních rozhovorů s učiteli a společně stanovují priority pro zlepšování vzdělávacího procesu. Ředitel školského zařízení se chodem základní školy v rámci své kontrolní a hospitační činnosti nezabývá.

Kumulace funkcí a činností zástupkyně ředitele v oblasti vedení školy, v oblasti podpory začínajících a nekvalifikovaných pedagogů, v oblasti výchovného poradenství a v oblasti metodiky prevence v rámci školního poradenského pracoviště má vzhledem k časové

i obsahové náročnosti negativní dopad na kvalitu vykonávaných činností. Metodická podpora učitelů a asistenta pedagoga tak není zcela efektivní, což se negativně projevuje v průběhu vzdělávání; nejsou využívány moderní metody výuky, diferenciována výuka dle potřeb žáků, asistent pedagoga není aktivně zapojován do průběhu výuky. Škole se nedaří využívat v rámci poradenských služeb aktivní podporu etopeda a psychologa ve výuce žáků a při řešení krizových situací při vzdělávání. Preventivní pohovory a pohovory po mimořádných událostech na úseku základní školy vede téměř výhradně výchovná poradkyně, etoped a psycholog se do této činnosti zapojují na úseku výchovy. Činnost školního poradenského pracoviště v základní škole tak není zcela efektivní.

Výchovu, vzdělávání a provoz školského zařízení zajišťuje aktuálně celkem 38 zaměstnanců, z nichž je 17 pedagogických (učitelé, vychovatelé, speciální pedagog, psycholog, ředitel), jeden asistent pedagoga ve škole a devět asistentů pedagoga v dětském domově a devět nepedagogických pracovníků (provozní, technicko-hospodářští a obchodně-provozní zaměstnanci). Od poslední inspekční činnosti se obměnila zhruba polovina pedagogických pracovníků. Příčinou odchodů je dle ředitele náročnost profese ve ztížených pracovních podmínkách souvisejících s výchovou a vzděláváním dětí. Z rozhovorů s pedagogickými pracovníky vyplynulo, že mnohé odchody pedagogických pracovníků v minulosti byly zapříčiněny také nepatřičnými vztahy na pracovišti. Pedagogický sbor není plně kvalifikovaný. Část pedagogických pracovníků nestuduje k doplnění odborné kvalifikace, dále se nevzdělává.

Organizační zajištění denních služeb vychovatelů je funkční. Ředitel zařízení vhodně upravil i v závislosti na aktuálních potřebách umístěných dětí počty pedagogických pracovníků ve službě, přítomné děti byly v době inspekční činnosti z důvodu nižšího počtu umístěny pouze ve třech rodinných skupinách. S profesní adaptací začínajících pedagogů na náročné prostředí zařízení efektivně pomáhají určení zkušenosti pedagogové či přímo vedoucí jednotlivých úseků. Další vzdělávání pedagogických pracovníků není dostatečně zaměřeno na získávání odborných znalostí a dovedností v oblasti rizikového chování dětí (žádný pedagog nemá psychoterapeutický výcvik), ani metod a forem výuky v základní škole. Pedagogičtí pracovníci v DDS ojedinele využívali možnosti samostudia, webináře a online vzdělávání. Poznatky ze vzdělávacích akcí v základní škole jsou následně prezentovány na pedagogické nebo provozní poradě. Předávání zkušeností a materiálů pro výuku probíhá i na základě osobní angažovanosti učitelů. Ne vždy se všem učitelům daří získané zkušenosti a informace využít ve výuce k jejímu zkvalitňování.

Děti jsou umístěny v budově DDS do rodinných chlapeckých skupin. Každá bytová jednotka se skládá ze dvou až tří ložnic a jednoho obývacího pokoje. Děti mají v bytech k dispozici jeden až dva zastaralé počítače s připojením k internetu, které nebyly vždy funkční, dále mají k dispozici televize a další audiovizuální techniku. Uzamykatelné skřínky mají k dispozici pouze v místnostech pro vychovatele. Na výzdobě interiéru a zejména společných prostor se děti podílejí v minimální míře, zařízení nevyužívá možnosti posílení výtvarných aktivit dětí pro estetické zútulnění jejich pokojů.

K datu inspekční činnosti probíhala výuka v ZŠ podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání pod názvem „Učení pro život“. Využitím disponibilních hodin v učebním plánu škola výrazně navýšila časovou dotaci předmětů ve vzdělávacích oblastech Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Člověk a svět práce a Člověk a příroda v souladu s koncepcí školského zařízení. Nad rámec školního vzdělávacího programu nabízí škola pro rozvoj čtenářské gramotnosti žáků čtenářský kroužek; strategie jazykové přípravy je zaměřená na rozvoj komunikačních dovedností. Naplňování výstupů školního vzdělávacího programu probíhá prostřednictvím tematických plánů pro jednotlivé

předměty a ročníky, které slouží jako interní nástroj pro řízení výuky. Celoroční řízení výuky pouze podle tematických plánů však omezuje zaměření na očekávané výstupy, cíle a strategie vzdělávání stanovené školním vzdělávacím programem, pedagogové kladou důraz především na učivo.

Prostředí školy je podnětné. K rozvoji dovedností v oblasti informačních a komunikačních technologií využívají žáci počítačovou učebnu. Další odborné učebny, např. pracovní dílny, keramická dílna, hudebna, posilovna a tělocvična, jsou zřízeny, ale nejsou při výuce využívány, což zvyšuje riziko nenaplnění očekávaných výstupů školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. K realizaci pohybových aktivit je využíváno hřiště v areálu školy a hřiště v obci. Ve škole chybí relaxační zóny pro odpočinek a kompenzaci únavy žáků.

Školské zařízení vytváří reálné fyzické a psychické bezpečí pro děti i zaměstnance, děti jsou opakovaně poučovány o bezpečnosti a ochraně zdraví ve škole i v dětském domově, což dokládají zápisy vedené v třídních knihách a v evidenci školského zařízení.

Školní stravování s celodenním provozem je pro děti zajištěno ve vlastní školní jídelně, která dětem připravuje stravu po celý týden. Pro posílení soběstačnosti si děti nahodile o víkendech vaří samy. Prostřednictvím nákupu potravin na vaření se učí hospodařit se svěřenými finančními prostředky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Provázanost stanovených cílů dětí v jejich Programech rozvoje osobnosti s konkrétními činnostmi v týdenních programech výchovně-vzdělávací činnosti byla v dětském domově se školou nízká včetně propojení se školním vzdělávacím programem. Jeho naplnění je však spíše nahodilé a nesystematické. Z rozhovorů s některými pedagogy vyplynulo, že výchovu a vzdělávání realizují i vzhledem k absenci odborné kvalifikace nebo dalšího vzdělávání spíše intuitivně, nesystematicky s ohledem k anamnézám dětí a z nich vycházejících výchovně-vzdělávacích cílů. Skupinové diagnostické či terapeutické činnosti zaměřené na nápravu poruch chování zařízení neprovádí vzhledem k absenci kvalifikace odborných pracovníků (denních vychovatelů). Jedna z forem, která externě kompenzovala zmíněné nedostatky, byla hiporehabilitace. Vzhledem k četnosti konání a omezeným kapacitním možnostem však měla efektivní dopad jen na část umístěných chlapců.

Struktura činností dětí v DDS v odpoledních hodinách se skládala z režimových, skupinových a individuálních činností včetně osobního volna, které dítě mohlo také využít k samostatné vycházce. V případě plnění povinností byly dětem sice umožňovány v průběhu celého týdne každý den, ale vzhledem k jejich krátké době trvání (30 min.) jen omezeně plnily svůj účel. Při hospitovaných odpoledních činnostech převládaly pravidelné sportovní či pracovní aktivity, které v dětech podporovaly zájem o smysluplné naplnění volného času. Pedagogové při nich usilovali o dodržování nastavených pravidel a hranic a ve většině případů i úspěšně. Vytvářeli podmínky, které pomáhaly dětem překlenout náročnější situace (adaptaci na nové prostředí, zdravotní stav, aktuální náladu, odlišné názory vrstevníků, neshody, neúspěchy ve škole, návraty z útěků apod.). S pedagogy děti komunikovaly slušně a s respektem k jejich názoru. V rámci sledovaných činností na ně vychovatelé při zadávání úkolů a jejich průběhu i hodnocení působili motivačně, vedli je k očekávanému chování. Činnosti probíhaly v běžném pracovním prostředí, které dětem umožňovalo uspokojování jejich sociálních i emočních potřeb. Činnosti zaměřené na kulturní rozvoj nebo estetické cítění však byly zařazovány sporadicky. To se negativně odrazilo i ve vnitřních prostorách rodinných skupin, z nichž mnohé působily odměřeným dojmem, rodinné prostředí

připomínaly jen vzdáleně. Zaznamenaný dílčí nepořádek v rodinných skupinách, opotřebované nebo nefunkční vybavení (počítače) umocňovaly neosobní prostředí jako výsledek nedůslednosti pedagogických pracovníků při vedení dětí, ale také kontrolní činnosti vedení zařízení. Výchovně-vzdělávací cíle se dařilo splnit jen částečně. Pedagogové neindividualizovali vzdělávání vzhledem k druhům podpůrných opatření doporučených školským poradenským zařízením, neboť o nich nevěděli. Za nefunkční lze označit užší pracovní skupinu (odborný tým skládající se z etopeda, psychologa a sociálního pracovníka), jejíž členové mezi sebou vzájemně nekomunikují, neschází se například za účelem pořádání tzv. případových konferencí, které by mohly probíhat, aby mapovaly klíčové momenty nebo životní události dětí. Stejně tak propojení práce psychologa a etopeda se základní školou je nefunkční. Odborníci by mohli vyhodnocovat momenty chování žáků ve škole a o přestávkách, předcházet případným atakům a mapovat tak školní dění.

Děti jsou postupně vedeny k získávání dílčích kompetencí v oblasti sebeobsluhy. Z rozhovorů s dětmi vyplynulo, že jsou systematicky vedeny k nácviku jen některých běžných činností spojených s chodem domácnosti. Získávat praktické návyky a zkušenosti v oblasti přípravy pokrmů a zdravého stravování či finanční gramotnosti při nákupu potravin mohly jen omezeně. V rozhovorech pak jen některé děti znaly obvyklou cenu základních komodit. Pobyt v zařízení děti hodnotily spíše pozitivně. Nelibě však nesly zejména pouze půlhodinové samostatné vycházky v průběhu pracovního dne. Vymezovaly se vůči pobytu na zdravotní izolaci, důvodům a délce umístění nerozuměly.

V průběhu vzdělávání v základní škole byli žáci na začátku hodin seznámeni s učivem, které bude probíráno a s organizací práce v hodině. Cílem hodiny tak bylo především upevňovat znalosti žáků, méně procvičovat jejich dovednosti nebo budovat jejich postoje. Ve většině hodin vyučující volili frontální způsob výuky, v některých hodinách kombinovaný se samostatnou prací žáků, ojediněle s prací ve dvojicích. Výuka tak byla vedena převážně formou řízeného rozhovoru mezi vyučujícím a žáky, žáci se aktivně zapojovali, komunikovali a vyučující respektovali jejich pracovní tempo. V některých hodinách učitelé výklad učiva podpořili využitím názorného materiálu, prací s učebnicí nebo prezentací na interaktivní tabuli. Samostatnou práci většinou vyučující využívali pro ověřování znalostí a pro průběžnou kontrolu pochopení učiva žáky, případně poskytnutí zpětné vazby k jejich výkonu. Vyučujícím se většinou dařilo motivovat žáky k práci, dávat najevo důvěru ve zvládnutí všech úloh. Téměř všichni žáci se snažili v průběhu vyučovacích hodin pracovat na zadaných úkolech a splnit je dle pokynů učitelů. Při výkladu nového učiva učitelé většinou předkládali hotové informace, což neposkytovalo žákům prostor pro získávání poznatků formou vlastního zjišťování, vyhodnocování informací, a tím i získávání kompetencí k řešení problémů. Zpětná vazba a práce s chybou obsahovala správné řešení, jen minimálně byli žáci vyzváni k odůvodnění správnosti řešení. Žáci v průběhu výuky mohli využívat přehledů učiva a různé učební pomůcky, které napomáhaly snadnějšímu pochopení a osvojení si učiva. V hodinách se nevyskytovaly kázeňské problémy, které by negativně ovlivňovaly průběh vyučovacích hodin.

I přes přítomnost žáků různých vzdělávacích potřeb ve třídě nebyla v hodinách využívána diferenciací a individualizací vzdělávání. Žáci neměli možnost si volit obtížnost dle svých schopností, pracovali na stejných úkolech a učební proces nebyl vždy efektivní. Ve větší míře byl zařazován individuální přístup vzhledem k tempu žáků. Na základě potřeb žáků se speciálními vzdělávacími potřebami bylo v jednom případě využito odlišné zadání samostatné práce tak, aby tento žák měl možnost zažít úspěch.

Ve škole působí na doporučení školského poradenského zařízení asistent pedagoga. Většinou se věnoval žákovi s potřebou podpůrných opatření, dohlížel na jeho výuku

a v případě potřeby mu poskytl pomoc a podporu. Při některých činnostech nebylo přímé působení u žáka přínosné, žák chtěl pracovat s ostatními spolužáky. Přímé působení u žáka bránilo využití asistenta pedagoga pro zkvalitnění výuky a podporu všech žáků ve třídě a nebylo tak zcela efektivní.

Všichni pedagogové přistupovali k žákům s porozuměním a empatií, což se pozitivně odrazilo v příjemném klimatu ve třídách, žáci se tak cítili bezpečně a komunikovali otevřeně a bez zábran. Vyučující poskytovali žákům zpětnou vazbu k jejich okamžitému výkonu v průběhu vyučovací hodiny. Většinou se na hodnocení hodiny podíleli i sami žáci, čímž u nich byly podporovány komunikační schopnosti, vyjádření vlastního názoru a posilování jejich vnitřní motivaci k učení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení vzdělávacích výsledků dětí je realizované všemi pedagogickými pracovníky. Využíváním pochval či ocenění jsou děti motivovány k dosahování lepších vzdělávacích výsledků. V rámci pravidelných týdenních komunit jsou děti vedeny k sebereflexi, k hodnocení proběhlých činností i sebe samých. Za vedení speciálního pedagoga či vedení zařízení získávají reálný obraz o svém působení v zařízení, ale také cennou zpětnou vazbu od ostatních dětí. Komplexnosti zpětné vazby však chyběla přítomnost psychologa zařízení na těchto setkáváních. Děti jsou v zařízení hodnoceny slovně, pedagogové však využívají i bodový systém. Přestože je tento systém nastavený motivačně a většina dětí dosahovala na výhody s ním spojené, je tento způsob odtržený od fungování běžných rodin. Z pozorování a rozhovorů vyplynulo, že je spíše z historie zažitou výchovnou metodou, oporou či zjednodušením práce pedagogů, než v současné době odůvodněným a efektivním výchovným prostředkem. V případě významnějších úspěchů či závažnějších selhání jsou v DDS také využívána opatření ve výchově. Jejich analýzou bylo zjištěno, že za poslední školní rok využívali pedagogové v přibližně stejné míře kladná i záporná opatření, systém byl vyvážený. K zamýšleným opatřením ve výchově i jiným výchovným nástrojům měly děti možnost se vyjádřit, což kromě jiného posilovalo jejich komunikační kompetence.

Přetrvávajícími problémy dětí jsou lhaní, verbální či fyzická agrese či požívání návykových látek. Jejich zneužívání dětmi se v zařízení z dlouhodobého hlediska daří eliminovat se střídavými úspěchy. Útěky dětí ze zařízení pedagogové analyzují nesystematicky, jen u některých dětí. Ve srovnání s minulým obdobím se sice podařilo jejich výskyt snížit, přesto je jejich počet za hodnocené období posledních dvou let stále vysoký a v důsledku toho se děti následně ve škole potýkají s vysokou absencí. Preventivní aktivity zařízení tato zjištění reflektují jen zčásti.

Vedení zařízení podporuje rozvoj vzájemných vztahů mezi dětmi a jejich zákonnými zástupci, na základě jejich žádosti a souhlasu orgánů sociálně právní ochrany dětí je dětem pravidelně umožňována návštěva rodičů. Náklady na dopravu zařízení nehradí. Z rozhovorů s dětmi vyplynulo, že u části z nich to limituje frekvenci vzájemných setkávání z důvodů špatných sociálních podmínek rodiny. Negativním zjištěním je také skutečnost, že návštěvy dětí v rodinách byly navázány na jejich dosahované vzdělávací výsledky, což limituje rozvoj a kvalitu vzájemných vztahů. Díky efektivní spolupráci především s orgány sociálně právní ochrany dětí se v zařízení daří významnou část dětí navracet zpět do svých původních rodin.

Učitelé ve škole průběžně získávají informace o výsledcích vzdělávání jednotlivých žáků. Pro ověřování jejich dílčích znalostí a dovedností škola využívá standardní interní hodnoticí nástroje (pracovní listy, písemné práce). Informace o žácích si učitelé předávají téměř každodenně, žáky dobře znají a umí popsat jejich vývoj a posun, zajímají se o jejich vzdělávací pokroky. Učitelé poskytují informace o průběžných výsledcích vzdělávání

žákům a zákonným zástupcům prostřednictvím dálkově přístupného sdíleného elektronického systému i prostřednictvím žákovských knížek. Pedagogická rada čtvrtletně projednává prospěch a chování žáků v jednotlivých třídách a přijímá některá opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání. Žákům ohroženým školní neúspěšností je nabízeno doučování realizované na základě dobrovolnosti a všichni žáci mají možnost navštěvovat čtenářský kroužek na podporu čtenářské gramotnosti. Snaha pedagogů školy je limitována nezájmem některých zákonných zástupců a žáků o vzdělávání, škola hledá způsob, jak motivaci zvýšit. Na konci školního roku 2021/2022 bylo chování některých žáků hodnoceno sníženým stupněm z důvodu neomluvené absence způsobené útekem, zařízení se zatím nedaří omezit počet úteků a tím ani neomluvenou absenci. Negativním zjištěním je, že ve školním roce 2021/2022 nebyla žádnému žákovi udělena pochvala. Žák, který je dlouhodobě na úteku a neprospěl ze všech předmětů, postoupil do dalšího ročníku (na druhém stupni už jednou opakoval ročník). Ostatní žáci prospěli.

Výchovná poradkyně eviduje žáky s potřebou podpůrných opatření, spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a předává vyučujícím informace o vzdělávacích potřebách žáků; využití těchto informací ve výuce není vždy efektivní. Ve třídách jsou realizovány potřebné preventivní aktivity pro zlepšení chování žáků a klimatu třídy, které reagují na aktuální potřeby jednotlivých kolektivů vyplývajících z jejich složení. Výchovná poradkyně účelně poskytuje kariérové poradenství žákům a jejich zákonným zástupcům, mají k dispozici informační materiály o středním školství a o trhu práce. Daří se jí motivovat žáky k dalšímu studiu a sledovat počty žáků, kteří dále pokračují ve vzdělávání na středních školách. Informace o úspěšnosti v jejich dalším vzdělávání škola získává a využívá je pro svůj další rozvoj.

Pracovníci v základní škole podporují budování příznivého klimatu, žáci se mohou s problémy obrátit na kteréhokoliv pedagogického pracovníka školy a využít schránky důvěry pro anonymní předání informací o dění ve škole. Příznivé klima ve škole a přátelská atmosféra vytváří pro žáky pocit bezpečí, což se projevuje v otevřené komunikaci mezi žáky a učiteli.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Jmenování nového ředitele školského zařízení od února 2018.
- Od poslední inspekční činnosti v roce 2017 došlo k podstatným personálním změnám celého školského zařízení, pedagogický sbor doposud není stabilizovaný.
- Posílení odborného týmu o novou pozici psycholožky a speciálního pedagoga.

Silné stránky

- Aktivita zařízení při práci se zákonnými zástupci dítěte a orgány sociální právní ochrany dětí se pozitivně projevuje v počtu dětí, které se daří vracet zpět do rodiny.
- Přátelský a respektující přístup některých učitelů k žákům podporuje rozvoj sociálních vztahů a příznivého klimatu tříd.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Narušené interpersonální vztahy mezi zaměstnanci zařízení a jejich názorový nesoulad snižují možnosti a efektivitu výchovně-vzdělávacího procesu. Trvalá fluktuace zaměstnanců a nízká míra kvalifikovanosti personálu se negativně promítá do výchovně-vzdělávacího procesu.

- Kvalita poskytované péče je limitována omezenou informovaností (např. koncepce školského zařízení je dostatečně známá jen úzkému kruhu zaměstnanců, nedostatečný přístup do informačního systému, nedostatečná komunikace v rámci mikrotýmu (psycholog, etoped, sociální pracovník), nefunkční propojení práce psychologa a etopeda se základní školou.
- Nedostatečná hospitační a kontrolní činnost vedení zařízení s absencí konkrétních závěrů a opatření; kompetence delegované na vedoucí pracovníky nejsou příliš jasné.
- Nízká efektivita zavedených opatření dětského domova se školou týkajících se častých a opakovaných útěků.
- Nevyužívané prostory školského zařízení, které nejsou udržované ve stavu, kdy je lze využívat plnohodnotně pro děti. Nevhodné podmínky v tělocvičně, v dílnách a posilovně, kde se nachází skladiště nepotřebného materiálu a nábytku.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků není dostatečně zaměřeno na získávání odborných znalostí a dovedností v oblasti rizikového chování dětí (např. žádný pedagog nemá dokončený psychoterapeutický výcvik).
- Výchovně-vzdělávací činnost v dětském domově se školou je individualizovaná vzhledem k poruchám chování, není však souběžně zaměřena na všechny druhy a typy speciálních vzdělávacích potřeb vyskytujících se u umístěných dětí.
- Provázanost stanovených cílů dětí v jejich Programech rozvoje osobnosti s konkrétními činnostmi v týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti byla v dětském domově se školou nízká včetně propojení se školním vzdělávacím programem.
- Ve výuce nebyla uplatňována diferenciac učiva vzhledem ke schopnostem a znalostem žáků (všichni dělají všechno společně, nemají možnost volby obtížnosti zadávaných úkolů), do výuky nebyly zařazovány nové metody a styly práce, které počítají s aktivní spoluúčastí a samotným rozhodováním žáka.
- Spolupráce asistenta pedagoga s učitelem ve výuce není zcela funkční a přínosná pro žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ani pro ostatní žáky třídy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení.

- Seznámit všechny pedagogické pracovníky s koncepcí školského zařízení, nastavit jasná (transparentní) pravidla komunikace v pracovních týmech a důsledně je uplatňovat.
- Zvýšit frekvenci supervizních setkání za účelem stabilizace pracovního kolektivu a řešení problémových situací.
- Efektivněji zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na získávání odborných dovedností (psychoterapeutický a sebezkušenostní výcvik), najít náhradní varianty vzdělávání např. ve formě webinářů apod. Využívat formy vzájemných hospitací v celém zařízení nebo i navázat spolupráci s okolními subjekty obdobného typu.
- Využít další vzdělávání pedagogických pracovníků pro seznámení s efektivními metodami a formami práce pro individualizaci a diferenciaci vzdělávání v souvislosti s možnostmi a potřebami žáků.
- Zaměřit se na oblast spolupráce asistenta pedagoga s vyučujícím – zefektivnit činnost asistenta pedagoga ve vztahu ke všem žákům, zapojit asistenta do přípravy i průběhu výuky.
- Do výuky cíleně zařazovat nové trendy vzdělávání podporující aktivní zapojení žáků do vzdělávacího procesu a tím posilovat jejich zodpovědnost za vlastní vzdělávání.

- Stanovit kompetence členů školního poradenského pracoviště, zintenzivnit vzájemnou spolupráci a informovanost, domlouvat se na jednotném řešení problematiky žáků.
- Rozdělit pozice školního metodika prevence a výchovného poradce pro zefektivnění působení školy ve výchovně-vzdělávacím procesu vzhledem k narůstajícímu počtu žáků s rizikovým chováním.
- Zavést pravidelnou a podrobnou kontrolní a hospitační činnost vedení zařízení ke zvyšování kvality výchovně-vzdělávacího procesu a poskytovat pedagogům pravidelnou, účinnou a podrobnou zpětnou vazbu.
- Přijmout účinná opatření a realizovat preventivní aktivity, které by snižovaly počet častých a opakovaných útěků chlapců z dětského domova se školou.
- Průběžně zlepšovat materiální podmínky zařízení (opotřebovaný nábytek, někde nefunkční výpočetní technika, více dbát na estetičnost pokojů, pokusit se je zútulnit, vést systematicky děti k výzdobě aj.).
- Nastavit důsledněji týdenní programy výchovně-vzdělávací činnosti s přihlédnutím k individuálním schopnostem, dovednostem a zájmům jednotlivých dětí a k naplňování dílčích cílů stanovených v programech rozvoje osobnosti dítěte.
- Pravidelně nacvičovat s dětmi přípravu pokrmů, využívat prostory typu keramická dílna aj.
- Průběžně u dětí podporovat finanční gramotnost, sebeobslužné dovednosti.
- Zvážit zrušení bodového hodnocení dětí.
- Aplikovat standardy kvality péče ve všech oblastech fungování zařízení.
- Rozšířit spolupráci s místně příslušným diagnostickým ústavem za účelem zkvalitnění etopedických služeb (formou metodické podpory apod.).
- Využívat zdravotní izolaci z preventivních důvodů pouze v přesně a jasně stanovených důvodech (specifikovat tyto důvody používání v dokumentech školského zařízení.).

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny včetně dodatků č. 1 až 10, čj. MSMT-20214/2022-1 z 29. 7. 2022
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení z 6. 9. 2022
3. Jmenování do funkce ředitele školského zařízení čj. MSMT-29/2017-11 s účinností od 1. 2. 2018
4. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví vedená k datu inspekční činnosti

5. Dokumentace k nejvyššímu dosaženému vzdělání pedagogických pracovníků a osvědčení o jejich dalším vzdělávání vedená k datu inspekční činnosti
6. Vnitřní řád platný od 1. 9. 2021 a od 1. 9. 2022
7. Vnitřní řád školní jídelny, čj.:2279/20 z 27. 8. 2020
8. Výroční zpráva o činnosti školského zařízení za školní rok 2019/2020 z 1. 9. 2020 a za školní rok 2020/2021 z 1. 9. 2021
9. Školní vzdělávací program „Učení pro život“, platný od 1. 9. 2017
10. Školní řád čj.: 2247/2020 platný od 1. 9. 2020
11. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků platný od 1. 9. 2020
12. Kniha stížností DDŠ Žlutice vedená ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekční činnosti
13. Koncepce rozvoje ZŠ a koncepce dalšího rozvoje z 31. 8. 2022
14. Vlastní hodnocení školy za období 2019–2022 z 31. 8. 2022
15. Plán DVPP 2022/2023 a dlouhodobý plán DVPP z 14. 9. 2022, Plán DVPP 2021/2022 a dlouhodobý plán DVPP z 25. 8. 2021
16. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023 k datu inspekční činnosti
17. Zápisy z pedagogických rad vedené ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekční činnosti
18. Hospitační záznamy vedené ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekční činnosti
19. Dokumentace výchovného poradce a metodika prevence vedená k datu inspekční činnosti
20. Mimořádné události vedené ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekční činnosti
21. Krizový plán 2020/2021 bez data
22. Minimální preventivní program platný od 1. 9. 2020
23. Vyhodnocení minimálního preventivního programu 2020/2021 bez data
24. Prevence rizikového chování bez data
25. Preventivní strategie v oblastech rizikového chování z 31. 8. 2021
26. Program DDŠ proti šikanování z 26. 8. 2021
27. Týdenní program výchovně-vzdělávací činnosti, školní rok 2020/2021 k termínu inspekční činnosti
28. Seznam udělených/uložených opatření ve výchově za období od 1. 9. 2019 k termínu inspekční činnosti
29. Aktuální přehled přítomnosti dětí, rozdělení do výchovných skupin na školní rok 2021/2022
30. Osobní dokumentace dětí evidenčně zapsaných v zařízení k termínu inspekční činnosti
31. Programy rozvoje osobnosti dětí za školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

PhDr. Tomáš Beneš, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

.....

Mgr. Pavel Schönwälder, školní inspektor

.....

Mgr. Dana Lochschmidtová, školní
inspektorka

.....

Ing. Eva Lorencová, školní inspektorka

.....

PhDr. et. Mgr. Zdeňka Michalová, Ph.D.,
psycholog a speciální pedagog

.....

Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice

.....

V Karlových Varech 11. 10. 2022

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jan Kubát
ředitel školského zařízení

.....

Ve Žluticích